

2006/2. sz. VÉLEMÉNY**az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról**

(az EK-Szerződés 248. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján)

(2006/C 203/02)

AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 248. cikke (4) bekezdésének második albekezdésére,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 160c. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló, 2000. szeptember 29-i tanácsi határozatra ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló 2002. június 25-i tanácsi rendeletre ⁽²⁾,

tekintettel a Számvevőszék korábbi véleményeire az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről és különösen a 2005/4. sz. véleményére ⁽³⁾,

tekintettel a Tanácsnak a Számvevőszékhez 2006. április 26-án benyújtott, az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatjavaslatra vonatkozó véleménykérésére ⁽⁴⁾,

mivel az Európai Tanács 1984. június 25-i és 26-i fontainebleau-i ülésének egyik következtetése ⁽⁵⁾ szerint hosszú távon a kiadási politika az az alapvető eszköz, amellyel a költségvetési egyensúlyhiány kérdése megoldható, noha bármely tagállam, ha viszonylagos gazdagságához képest túlzott költségvetési terhet visel, megfelelő időpontban korrekcióban részesülhet;

mivel az Európai Tanács az 1999. március 24-i és 25-i berlini ülésén többek között arra a következtetésre jutott ⁽⁶⁾, hogy a Közösségek saját forrásainak rendszere legyen méltányos, átlátható, költséghatékony, egyszerű, és alapuljon olyan követelményeken, amelyek a legjobban figyelembe veszik az egyes tagállamok hozzájárulási képességét;

⁽¹⁾ HL L 253., 2000.10.7., 42. o.

⁽²⁾ HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁽³⁾ 2005/4. sz. vélemény az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról és az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló (...) -i tanácsi határozat 4. és 5. cikkeivel összhangban a költségvetési egyensúlyhiányok korrekciójára vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (HL C 167., 2005.7.7., 1. o.).

⁽⁴⁾ COM(2006) 99 végleges 2006. március 8.

⁽⁵⁾ Lásd az EK 1984–6. Értesítőt.

⁽⁶⁾ Lásd az EU 1999–3. Értesítőt.

mivel az Európai Tanács a 2004. december 16–17-i brüsszeli ülésén tudomásul vette a saját források rendszerének működéséről szóló bizottsági jelentésnek, valamint az általános korrekciós mechanizmus bevezetéséről szóló bizottsági javaslatnak ⁽⁷⁾ az előterjesztését, és felhívta a Bizottságot és a Tanácsot, hogy folytassák az összes ezzel kapcsolatos kérdésnek, így a rendszer esetleges egyszerűsítésének a vizsgálatát is;

mivel az Európai Tanács 2005. december 15–16-i brüsszeli ülésén többek között úgy döntött ⁽⁸⁾, hogy a saját forrásokkal kapcsolatos intézkedéseknél tekintettel kell lenni a méltányosságra mint általános célra, hogy ezért ezeket az intézkedéseket úgy kell meghozni, hogy egy tagállamra se nehezedjék a viszonylagos gazdagságához képest túlzott költségvetési teher, és hogy ennek megfelelően az intézkedéseknek az egyes tagállamokra vonatkozó külön rendelkezéseket kell tartalmazniuk,

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT:

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság az Európai Közösségek saját forrásainak rendszerére vonatkozóan új tanácsi határozatra tesz javaslatot, amely a tagállamok általi elfogadását ⁽⁹⁾ követően a jelenleg hatályos 2000. szeptember 29-i tanácsi határozat helyébe lépne.

2. A Bizottság javaslatának célja az Európai Tanács 2005. december 15–16-i brüsszeli ülésén a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi tervvel kapcsolatban elfogadott megállapodás végrehajtása ⁽¹⁰⁾.

3. Ez a megállapodás nem hoz alapvető változást a jelenlegi rendszerben, így megmarad az Egyesült Királyságnak a költségvetési egyensúlyhiányra való tekintettel juttatott korrekció („brit korrekció”), valamint Ausztria; Németország, Hollandia és Svédország csökkentett részvétele a korrekció finanszírozásában.

⁽⁷⁾ COM(2004) 501 végleges 2004. július 14.

⁽⁸⁾ Lásd az elnökségi következtetéseknek a 2005. december 19-i 15915/05 CADREFIN 268 tanácsi dokumentumra, és különösen annak 77. bekezdésére utaló 6. bekezdését (2006. január 30-i 15914/1/05, REV 1 tanácsi dokumentum, CONCL 3).

⁽⁹⁾ Az elfogadás a Szerződés 269. cikkének megfelelően az egyes tagállamok alkotmányos követelményeivel összhangban történik.

⁽¹⁰⁾ Lásd 2005. december 19-i 15915/05 CADREFIN 268 tanácsi dokumentum.

4. A brit korrekció kiszámításánál ezentúl számításba fogják venni a bővítés hatását. Az Egyesült Királyság fokozatosan bekapcsolódik a bővítés költségeinek finanszírozásába, kivéve a közös mezőgazdasági politika piaci kiadásait. A 2007 és 2013 közötti időszakban azonban az Egyesült Királyság kiegészítő hozzájárulása nem haladhatja meg a 2004-es árakon számított 10,5 milliárd EUR-t.

5. Több külön intézkedés bevezetésére is sor kerül. Ausztria, Németország, Hollandia és Svédország csökkentett HÉA-lehívási mértéket alkalmazhat. Hollandia és Svédország esetében ezenfelül az éves GNI-alapú hozzájárulás is csökken. Ezek a csökkentések csak a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkoznak.

6. Az Európai Tanács kérésének megfelelően a Bizottság a javaslatához mellékelte az Egyesült Királyságot érintő költségvetési egyensúlyhiány korrekciójának kiszámításáról, finanszírozásáról, kifizetéséről és a költségvetésbe történő bevezetéséről szóló bizottsági munkadokumentumot.

7. Az Európai Tanács megállapodása szerint a saját források jelenlegi rendszerében eszközölt változtatások 2007. január 1-jétől, de legkésőbb 2009 elejétől lépnek hatályba, szükség esetén visszamenőleges hatállyal.

8. A Számvevőszék a Közösségek saját forrásainak rendszerére vonatkozóan az Európai Tanácsok által 1984 óta lefektetett alapelvek szerint vizsgálta meg a javaslatot. A Számvevőszék a korábbi véleményeit⁽¹⁾, illetve a saját források jelenlegi rendszerét illető ellenőrzéseinek eredményeit is figyelembe vette.

II. ÁLTALÁNOS ÉSZREVÉTELEK

9. Az Európai Tanács általános célja a 2005. december 15–16-i brüsszeli ülésén az volt, hogy a méltányosság érdekében kizárja annak lehetőségét, hogy egy tagállamra a viszonylagos gazdagságához képest túlzott költségvetési teher nehezedjék. A Számvevőszék azonban megjegyzi, hogy:

- a) nem rögzítettek olyan kritériumokat, amelyek révén tárgyilagosan meg lehetne határozni, hogy egy adott költségvetési teher túlzott-e, és hogy egy tagállam milyen esetben részesülhet korrekcióban;
- b) nem létezik olyan időbeli ellenőrzési mechanizmus, amely figyelemmel kísérné, hogy valamely költségvetési teher továbbra is túlzott-e, illetve hogy a tagállam továbbra is indokoltan részesül-e korrekcióban⁽²⁾;
- c) nem létezik olyan mechanizmus, amelynek révén a javaslatban név szerint nem említett tagállamok is részesülhetnének korrekcióban⁽²⁾.

10. A Számvevőszék elismeri azt a törekvést, hogy a saját forrásokról szóló határozat a HÉA „befagyasztott mértékének” eltörlése által egyszerűsödjék.

⁽¹⁾ Lásd 2005/4. sz. vélemény (HL C 167., 2005.7.7., 1. o.), 2003/7. sz. vélemény (HL C 318., 2003.12.30., 1. o.) és 99/8. sz. vélemény (HL C 310., 1999.10.28., 1. o.).

⁽²⁾ Lásd 2005/4. sz. vélemény, 14. bekezdés.

11. A Számvevőszék korábbi véleményében⁽³⁾ elemzett egyéb komoly rendszerhiányosságok orvoslására azonban továbbra sem került sor. Ezek a hiányosságok számos gondot okoznak, különösen a rendszer kezelését, egységességét és összetettségét, valamint az átláthatóságot illetően.

12. Az, hogy a javaslatban a korábbinál több az egyes tagállamokra vonatkozó külön rendelkezés, fokozza a helyzet bonyolultságát. Összességében így az új rendelkezések még a jelenlegi rendszernél is bonyolultabbnak és homályosabbnak ítéltethők.

III. KÜLÖN ÉSZREVÉTELEK

13. A Számvevőszék üdvözli a Bizottság azon javaslatát, hogy a bruttó nemzeti jövedelemre (GNI) vonatkozó adatok összeállításában bevezetett jelentős statisztikai változtatásokat a saját források területén is alkalmazzák. Amint arra a Számvevőszék már korábban rámutatott⁽⁴⁾, ily módon az átláthatóság megőrzése érdekében el lehetne kerülni, hogy a saját források kiszámításához használt GNI-szám adatok eltérjenek a nyilvánosságra hozott nemzeti adatoktól.

14. Tisztázni kell továbbá a felosztott kiadás fogalmát. A javaslat 4. cikke pusztán említi a felosztott kiadásokat, ám magát a fogalmat csupán a brit korrekcióról szóló bizottsági munkadokumentum fejt ki⁽⁵⁾. A Számvevőszék emlékeztet a 2005/4. sz. véleményének 29–31. bekezdésében megfogalmazott észrevételeire, amelyek továbbra is érvényesek a felosztott költségek meghatározásának tekintetében.

15. A Számvevőszék szerint ellentmond az EK-Szerződés 279. cikkének⁽⁶⁾ és sérti az átláthatóság elvét az, hogy az Egyesült Királyságot érintő költségvetési egyensúlyhiány korrekciójának kiszámításáról, finanszírozásáról, kifizetéséről és a költségvetésbe történő bevezetéséről szóló rendelkezéseket egy bizottsági munkadokumentum tartalmazza.

IV. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

16. Az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozatra tett javaslatban szereplő szabályok és intézkedések többnyire még a jelenlegi rendszernél is bonyolultabbnak és átláthatatlanabbnak ítéltethők. A javaslat további elmozdulást jelent a saját források egyértelmű és általánosan alkalmazott mechanizmusokra építő rendszerétől az országok közötti megállapodásokon alapuló nemzeti hozzájárulások irányába.

⁽³⁾ Lásd 2005/4. sz. vélemény, elsősorban a 6–15. bekezdés.

⁽⁴⁾ Lásd 2005/4. sz. vélemény, 23. bekezdés.

⁽⁵⁾ Lásd 3.2. bekezdés.

⁽⁶⁾ A 279. cikk (2) bekezdése kimondja, hogy: „A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt, továbbá a Számvevőszék véleményének kézhezvételét követően egyhangúlag meghatározza azokat a módszereket és azt az eljárást, amelyek szerint a Közösség saját forrásaira vonatkozó szabályozásban előírt költségvetési bevételt a Bizottság rendelkezésére bocsátják (...).”

17. A Számvevőszék tudatában van annak, hogy a Bizottság javaslata az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, illetve az Európai Tanácson belüli összetett tárgyalások eredménye, és csupán ideiglenes megoldásnak tekintendő.

18. A Számvevőszék pozitívan értékeli, hogy a Bizottság megbízást kapott a saját források rendszerének teljes és széles körű felülvizsgálatára, s hogy erről 2008/2009-ben jelentést kell tennie. A Számvevőszék felhívja a figyelmet: már többször is bebizonyosodott, hogy rendkívül nehéz akkor előrehaladást elérni a közösségi saját források rendszerének átfogó reformja terén, amikor a reformról szóló vita összefonódik a pénzügyi

küszöbértékekről és a többéves pénzügyi terv keretében megvalósítandó közösségi politikák összegeiről folytatott tárgyalásokkal. A Számvevőszék ezért üdvözlözi azt, hogy az Európai Tanács 2005. december 15–16-ai brüsszeli ülésén elfogadott felülvizsgálati záradék jóval az új pénzügyi terv lejáratá előtt lehetővé teszi a sajátforrás-rendszer átfogó reformjának előkészítését és elfogadását.

19. A Számvevőszék felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül, milyen típusú dokumentum révén szándékozik meghatározni az Egyesült Királyságot érintő költségvetési egyensúlyhiány korrekciójának kiszámításáról, finanszírozásáról, kifizetéséről és a költségvetésbe történő bevezetéséről szóló rendelkezéseket.

Ezt a véleményt a Számvevőszék 2006. június 28-i ülésén, Luxembourgban fogadta el.

*a Számvevőszék részéről
az elnök, Hubert Weber
távollétében
François COLLING
a Számvevőszék tagja*